

Teatrul Național din București

MANTAUA de N. V. Gogol. *Data premierei: 5 iunie 1989. Versiunea scenică și regia: Mihai Mălaimare. Scenografia: Nicolae Stanciu. Distribuția: Bogdan Mușatescu, Anda Călugăreanu, Mircea Constantinescu, Mihai Mălaimare, Vasile Filipescu, Mihai Pamait și studenții la I.A.T.C. Claudia Cărămădă, Irina Wintze, Mihai Bisericanu, George Petcu, Andrei Zaharescu.*

Teatrul Național din Tîrgu Mureș

OPT FEMEI de Robert Thomas. *Traducerea: Mihai Berechet. Data premierei: 15 iunie 1989. Regia: Hunyadi András. Costume: Dobre Kothay Judit. Distribuția: Lidia Marinescu (Madame Chanel), Elena Jitcov (Louise), Iolanda Dain (Mamy), Doina Preda (Suzon), Smara Marcu Ștefănescu (Gaby), Livia Gingulescu (Augustine), Diana Văcaru, studentă (Catherine), Mara Costea (Pierrette).*

VALENTINA sau TRENUL DIN ZORI de Dimitrie Roman (*premieră absolută*). *Data premierei: 29 iunie 1989. Regia: Adriana Piteșteanu. Scenografia: Dobre Kothay Judit. Distribuția: Mihaela Rădescu (Valentina), Radu Dobre Basarab (Otto Müller), Constantin Săsăreanu (Impiegatul), Vasile Vasiliu (Ichim), Aurel Ștefănescu (Scamatorul), Ion Săsărean (Mociora), Vlad Rădescu (Stamatescu), Cornel Răileanu (Macău), Ion Rîțiu (Colonelul SS).*

Teatrul Mic

ARTA IUBIRII. *Data premierei: 27 iunie 1989. Un spectacol de Cătălina Buzolanu. Scenografia: Liana Manțoc. Interpretă: Valeria Seciu.*

Teatrul Național din Cluj-Napoca

AMOR PIERDUT — VIAȚĂ PIERDUTĂ (EMMI) de Mihai Eminescu. *Data premierei: 8 iunie 1989. Regia: Dorel Vișan. Scenografia: T. Th. Ciupe. Distribuția: Ileana Negru (Emmi), Marius Bodochi (Vasile), Radu Amzulescu (Alecu), Octavian Lăluș (Doctoșul), Ion Marian (Niță).*

mitru Solomon, acel deghizament umoristic al unei adânci înțelepciuni. Arie a convocării amiabile a problematizării, parabola „solomoniană” instituită ca dublă farsă, jucată destinului istoric și vremurilor sub care se află bietul om, reclamă o fermitate de esență a interpretării, care să asigure coeziunea și tonusul desfășurării scenice, refacerea mesajului implicit, nerostit. Altfel, fan-tezismul clasicizant descins din Eugen Lovinescu și Radu Stanca riscă să se fărâmițeze într-o sumă de situații amuzante, desigur, dar private de percutanța originară a textului.

Regizorul construiește cu recuzita vestustă a facerilor (fum, artificii), cu voci convertite în stinjenite apariții scenice după modelul duhurilor asiatice (ca Scoica — Victor Nicolae), imagini scenice dispartate, nu lipsite de ingeniozități, dar nici de stîngăcii. Decorul, semnat tot de Virgil-Andrei Vătă, creează trei spații diferite de joc. În primul, cel al casei lui Arhimede, cu havuz și ziduri de basm, se face baie, se meditează, se sfidează opinia publică vulgară, se fac descoperiri epocale. În al doilea, în perimetrul înălțat al unei estrade mobile, se desfășoară manevrele forțelor politice, ce vor să-și aservească geniul. Secvența e realizată în cheia burlescului minimalizant, Octavian Lăluș caricaturizându-l pe Hieron prin comicul buf al derizivității, iar Bucur Stan pe Zopyron prin cel grotesc al Inverșunării. Spionul Hecates, trimisul lor, va căpăta în interpretarea lui Petre Dondoș un aspect beckettian și o vervă insinuantă. Al treilea spațiu, acela al burlescului magnanim, tinde să figureze măreția romană. Tunător, impunător, Marcellus (Octavian Cosmuța) domină decorul montant, enorm, în piramidă, încercînd să sugereze parodic amenințătoarea măreție romană. Teles (Emilian Belcin, reușind cu siguranță expresivă să sugereze tensiunea interioară și neîndurarea militarului) îl secondează punînd în valoare superbia puterii în plină expansiune.

Paul Basarab (Arhimede) conferă inteligență și spirit personajului său, fără a-i asigura acea prestanță, aceea pondere pe care o reclamă numele protagonistului. În rolul Teodonei, Maria Seleş insistă mai cu seamă asupra înduioșătoarei îngrijorări — emisă cam alintat — a soției iubitoare. Ileana Negru (Eunoa) alcătulește cu Petre Băciolu (Ctesiblos) un cuplu de îndrăgostiți, în care mult timp avîntatele inițiative ale fetei se izbesc de inerția tînrăului intelectual. Meropa Mariei Munteanu, asaltată de asiduitatea lui Clisis (Gelu Bogdan Ivaș-

Doina MODOLA

(Continuare la p. 66)

Speculare intens sint și clipele de maximă încordare, și cele de destindere, de respiro. Profitind de premisele conflictului ce împletește iscusit banalul cu senzaționalul, prozaicul cu pateticul, acțiunile absolvente se exersează profitabil în elaborarea complexă a partiturilor : sentimentalismul anumitor scene e contracarat de luciditatea analizei psihologice, caracterelor relevându-li-se nu doar individualismul, ci și noblețea general-umană.

Irina COROIU

Eroi exemplari

In interpretări exemplare

(Continuare din p. 13)

murile cu modelele din realitate. Am „urmat”, de-a lungul timpului, câteva „școli”: cea a muncitorilor forestieri, când filmam la Ripa Dracului în 1956, cea a siderurgiștilor în timpul filmărilor la Aproape de soare, la Hunedoara, cea a muncitorilor petroliști, când în 1961 filmam Străzile su amintiri la Ploiești ori Tirgoviște. Și chiar dacă nu am diplome de absolvire a acestor „concursuri”, rolurile rămân mărturie temeiniciei cu care am învățat.

(Continuare din p. 14)

ceea, acceptă — ou greu, dar acceptă — iubirea surprinzătoare a fetei, și chiar o ajută să-și interneze un cămin, așa cum, la mîndul său, ea îl înțelege și este de acord ca tatăl să-și refacă viața, convingîndu-l să se recăsătorească.

Mi-am pus deseori întrebarea : care dintre acești doi eroi reprezintă vremea pe care am trăit-o și pe care o trăim ? Și cred că răspunsul l-am găsit : fiecare dintre ei a trăit cu intensitate și fără compromisuri epoca pe care a fost chemat s-o reprezinte.

Cît de convingătoare sint aceste personaje contemporane pentru public mi-a dovedit-o o întîmplare : mă aflam în turneu într-un oraș din Maramureș, când m-a oprit pe stradă o tinără care mi-a spus : „Am văzut afișele spectacolului de astăzi. Și am venit... Sint fericită să vă cunosc personal. De cite ori vă văd la televizor, parcă îl văd pe tata !” Ca bărbat, poate că așa fi preferat ca declarația să sune puțin altfel, dar, firește, satisfacția artistică a fost mai mare.

— Am înțeles care sint satisfacțiile

oferite de interpretarea unui asemenea personaj. Există și probleme speciale, dificultăți ?

— Există prejudecata că asemenea intruchipări sint festive. Noi, actorii, luptăm împotriva ei tocmai prin credința pe care o investim în fiecare personaj, prin strădania de a-i descoperi adevărul lăuntric. Cred că dacă știi să privești atent realitatea, aceasta îți oferă substanța necesară unui veritabil act de creație.

cronică dramatică

(Continuare de la p. 60)

înțelegere și solidaritate umană, reamintindu-ne nu de căderea, ci de înălțarea ființei umane, născute parcă pentru zbor, în fulguranța speranței niciodată ucise, ca și în conștiința dăinuirii, dimcolo de moarte, prin taina sfîntă a nașterii, în hăurile de întuneric satanic ca și în irizările de lumină cerească pe care ni le propune, reprezentăția devine mărturisitoare pentru conștiința zbuciumată a epocii, pentru responsabilitatea artistului care-i înregistrează seismele.

Străin de improvițiile conjuncturale, festive, ineficiente sub raport artistic și educativ, spectacolul lui Silviu Purcărete este rezultatul unei autentice opțiuni repertoriale, fiind deopotrivă reprezentativ pentru originalitatea, dinamismul și forța de șoc a viziunii sale regizorale, ca și pentru locul proeminent pe care Teatrul Național din Craiova și l-a cucerit în această stagiune.

(Continuare de la p. 71)

cu — păzitor fidel și plin de umor al lui Arhimede), tinde să devină o ingenuă sperioasă, în perpetuu defensivă, ceea ce epușă și aspirația lui Xenios la grațiile ei. Concepîndu-l pe Xenios ca tipul delatorului comun ce urmărește ca o umbră și ca un blestem omul de geniu, Ion Marian îi furnizează ou precizie liniile microase și suspiciunea obtuză, opacitatea, răutatea, concupiscenta.

Meritos ca alegere repertorială, spectacolul nu-și definește și nu-și articulează în suficientă măsură propria viziune.